IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW MODERNIZACJI I ROZWOJU POLICJI, STRAŻY GRANICZNEJ, PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ I SŁUŻB OCHRONY PAŃSTWA (NR 3)**

z dnia 11 sierpnia 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych

– podkomisji stałej do spraw modernizacji i rozwoju Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa (nr 3)

11 sierpnia 2021 r.

Podkomisja stała do spraw modernizacji i rozwoju Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa Komisja, obradująca pod przewodnictwem posła **Jarosława Zielińskiego (PiS)**, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie informacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na temat programu modernizacji służb mundurowych na lata 2017–2020 w zakresie warunków i skuteczności wykonywania ustawowych zadań oraz uposażenia funkcjonariuszy i wynagrodzenia pracowników Policji, w tym analiza i ocena jego efektów.

W posiedzeniu udział wzięli: **Władysław Budzeń** dyrektor Departamentu Budżetu i **Mariusz Cichomski** dyrektor Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami, nadinspektor **Paweł Dobrodziej** zastępca komendanta głównego Policji wraz ze współpracownikami oraz dr **Małgorzata Borowik** była dyrektor Biura Logistyki Policji KGP.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Magda Jedynak** i **Anna Ornat** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Otwieram posiedzenie podkomisji stałej do spraw modernizacji służb mundurowych MSWiA, mówiąc w skrócie. Chciałbym przywitać bardzo serdecznie naszych gości. Witam pana Władysława Budzenia, dyrektora Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, witam pana Mariusza Cichomskiego, dyrektora Departamentu Porządku Publicznego w MSWiA, witam nadinspektora Pawła Dobrodzieja, zastępcę komendanta głównego Policji, witam pana insp. Andrzeja Kropiwca, dyrektora Biura Logistyki Policji w Komendzie Głównej Policji, witam panią dr Małgorzatę Borowik, byłą dyrektor Biura Logistyki Policji Komendy Głównej z czasów, kiedy realizowaliśmy przez dłuższy okres program modernizacji, który zakończył się w 2020 r., witam pana Wojciecha Marciniak, naczelnika Wydziału Inwestycji i Nakładów Rzeczowych w Departamencie Budżetu MSWiA, witam pana Piotra Pogorzelskiego, zastępcę dyrektora Departamentu Łączności i Informatyki w Komendzie Głównej Policji, witam, panie inspektorze, witam pana Dariusza Smarżewskiego, zastępcę dyrektora Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz panią Magdalenę Świderską, dyrektor Biura Finansów w Komendzie Głównej Policji. Witam także wszystkich obecnych posłów, członków podkomisji stałej.

Program dzisiejszego posiedzenia obejmuje jeden punkt – informację ministra spraw wewnętrznych i administracji na temat programu modernizacji służb mundurowych na lata 2017–2020 w zakresie warunków i skuteczności wykonywania ustawowych zadań oraz uposażenia funkcjonariuszy i wynagrodzenia pracowników Policji, w tym

chodzi też o analizę i ocenę jego efektów. To jest bardzo ważny dodatek, ten na końcu, ponieważ Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych zajmowała się sprawą sprawozdania, informacji o efektach programu modernizacji w latach 2017–2020, ale została powołana stała podkomisja po to, żeby poprzez dokładniejsze analizy efektów tego programu wypracować rekomendacje dla Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i dla rządu co do dalszych działań modernizacyjnych służb podległych ministrowi spraw wewnętrznych i administracji, a więc Policji, Państwowej Straży Pożarnej z uwzględnieniem Ochotniczych Straży Pożarnych, Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa.

Szanowni państwo, omawiając ten punkt dzisiaj po pierwsze, chcemy przyjrzeć się dokładniej efektom programu w samej Policji, bo Komisja zajmowała się wszystkimi służbami, a na kolejnych posiedzeniach będziemy oczywiście zajmowali się analizą efektów programu modernizacji w pozostałych służbach i będziemy jeszcze uzupełniać ten plan pracy, który podkomisja przyjęła, bo to jest pierwszy punkt z planu pracy, będziemy uzupełniać o inne zagadnienia i już wiem, że będzie trzeba poświęcić być może nawet oddzielne posiedzenie podkomisji, a na pewno uczynić jednym z ważniejszych punktów obrad w najbliższym czasie sprawę wynagrodzeń pracowników cywilnych MSWiA i oczywiście uposażeń funkcjonariuszy. Ta sprawa powinna być przedmiotem osobnej uwagi, ale to i tak na pewno wyjdzie w trakcie naszych analiz.

Rozpoczynając realizację porządku obrad, chciałbym teraz poprosić upoważnione osoby, przede wszystkim upoważniony jest pan dyr. Władysław Budzeń, do prezentowania dzisiejszego zagadnienia. Jest on upoważniony przez ministra spraw wewnętrznych i administracji. Jak więc rozumiem, pan dyrektor jest dysponentem pozostałych wypowiedzi i od pana zaczniemy. Bardzo proszę, oddaję panu głos.

Dyrektor Departamentu Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Władysław Budzeń:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, tak jak pan przewodniczący Zieliński zaznaczył, minister spraw wewnętrznych i administracji przedstawił obszerną informację na Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych w sprawie realizacji programu zarówno za ostatni rok, czyli za 2020, jak i za okres od 2017 r. do 2020 r., czyli za pełne cztery lata. Komisja w swojej łaskawości przyjęła tę informację, troszkę się chwaląc powiem, że z bardzo pozytywną opinią co do realizacji, natomiast tak jak powiedział pan przewodniczący Zieliński, nie było dokładniejszej dyskusji co do efektów w poszczególnych formacjach z uwagi na fakt, że te zagadnienia są bardzo szczegółowe. Powiem tutaj, że przekazana informacja, dla ciekawości państwa, z wykonania programu modernizacji liczy 172 strony, z tego ponad 120 stron dotyczy Policji.

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to ponieważ omówienie o charakterze ogólnym całego programu i poszczególnych formacji było na Komisji Administracji, to wydaje mi się, że teraz właściwym do przedstawienia programu w odniesieniu do Policji w sposób bardziej szczegółowy, a szczególnie, jeżeli chodzi o przekazanie efektów i podzielenie się uwagami, będzie pan gen. Dobrodziej. Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to poprosiłbym pana generała o takie wystąpienie dotyczące Policji.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Proszę, panie komendancie.

Zastępca komendanta głównego Policji nadinspektor Paweł Dobrodziej:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie posłanki, panowie posłowie, państwo dyrektorzy, w imieniu komendanta głównego Policji generalnego inspektora Jarosława Szymczyka przedstawię dzisiaj zasadnicze dane dotyczące wielkości poniesionych wydatków oraz uzyskanych efektów w układzie przedsięwzięć, jeśli chodzi o realizację Programu Modernizacji Policji w latach 2017–2020.

Jestem w zastępstwie komendanta głównego Policji, jestem też zastępcą do spraw logistyki i dlatego pozwoliłem sobie zaprosić moich współpracowników, przedstawionych już przez pana przewodniczącego: dyrektorów Biura Finansów, Biura Logistyki oraz Biura Łączności i Informatyki, którzy, jeżeli będą jakieś bardzo szczegółowe pytania, dysponują wiedzą w tym zakresie.

Szanowni państwo, ostateczny plan wydatków wyniósł 5 987 958 tys. zł, z tego wydatki rzeczowe 3 120 700 tys. zł, wydatki płacowe 2 867 258 tys. zł. Wydatki rzeczowe zrealizowano w kwocie łącznej 2 821 516 tys. zł, a wydatki płacowe w kwocie 2 853 589 tys. zł. Kwotę wydatków rzeczowych w wysokości 268 350 tys. zł ujęto w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2020 nie wygasają z upływem roku budżetowego.

Głównym założeniem przyświecającym procesowi realizacji była poprawa skuteczności i sprawności działania służb mundurowych poprzez tworzenie lub poprawę istniejących warunków służby i pracy funkcjonariuszy, pracowników cywilnych formacji oraz doposażenie funkcjonariuszy w sprzęt i środki ochrony indywidualnej najnowszej generacji. Proszę mi wierzyć, że naprawdę policjanci i pracownicy odczuli ten niesamowity zastrzyk finansowy.

Od razu państwa uspokoję – ja nie mam 120 stron, o których mówił pan dyrektor. Mam esencję przedstawioną na kilku stronach.

Poszczególne przedsięwzięcia kształtowały się następująco. Na inwestycje budowlane Policja przeznaczyła kwotę 1 528 747 tys. zł na sfinansowanie 341 zadań inwestycyjnych, w tym 135 inwestycji to budowy nowych obiektów, a 206 to adaptacje i rozbudowy obiektów. Zakończono prace i oddano do użytkowania 229 inwestycji, na 15 zadaniach inwestycyjnych zakończono roboty budowlane, natomiast na 56 zadaniach są one kontynuowane.

Należy zaznaczyć, że dzięki programowi zrealizowanych zostało 71 zadań inwestycyjnych dotyczących posterunków Policji, a na szczególne wyróżnienie zasługuje kwestia odtwarzania zlikwidowanych posterunków Policji, gdzie reaktywowano 132, ponieważ jak wszyscy wiemy, te posterunki były w przeszłości likwidowane.

Na przedsięwzięcie „sprzęt transportowy" wydatkowane zostały środki w wysokości 650 053 tys. zł na zakup 3 sztuk śmigłowców obserwacyjno-patrolowych Bell, 2 sztuk śmigłowców transportowych, wielozadaniowych, wsparcia służb Policji, 4 systemów obserwacji lotniczej, stacjonarnego odbiornika cyfrowego sygnału obrazu z kamer pokładowych śmigłowców, 3804 sztuk samochodów osobowych oznakowanych i nieoznakowanych, 111 sztuk samochodów do poruszania się w terenie trudno dostępnym, również te samochody terenowe były oznakowane i nieoznakowane, 550 sztuk furgonów oznakowanych i nieoznakowanych oraz małych więźniarek, a także 98 sztuk pojazdów specjalistycznych, w tym m.in. 8 transporterów opancerzonych, 6 pojazdów do przewozu materiałów niebezpiecznych, 36 motocykli i 16 łodzi. Realizacja PMP w zakresie sprzętu transportowego umożliwiła wyposażenie jednostek Policji w nowoczesne pojazdy zakupione w oparciu o sporządzone specyfikacje techniczne uwzględniające najwyższe standardy bezpieczeństwa, komfortu pracy funkcjonariuszy oraz ochrony środowiska. Ponadto rzeczony program pozwolił na uzyskanie efektu rzeczowego w postaci dostaw pojazdów dedykowanych wszystkim rodzajom służb i zapewnił odnowienie floty transportowej na poziomie ok. 25%. W grupie pojazdów zasługujących na szczególne wyróżnienie należy wymienić specjalistyczny asortyment, w którym zastosowano innowacyjne rozwiązania uwzględniające nowoczesne technologie, tj. lekkie transportery opancerzone TUR oraz pojazdy do przewozu ładunków wybuchowych wyposażone w gazoszczelny pojemnik odporny na wielokrotną detonację.

W ramach zakupu sprzętu uzbrojenia i techniki specjalnej wydatkowano kwotę 53 165 tys. zł, głównie na zakupy: 7227 pistoletów samopowtarzalnych, 45 dronów, 95 laserowych mierników prędkości, 142 elektroniczne urządzenia do badania zawartości narkotyków, 410 karabinków szturmowych, 558 pistoletów maszynowych, 2 zagłuszarki fal radiowych. Zakupiony w latach 2017–2020 sprzęt uzbrojenia i techniki policyjnej w znacznej mierze przyczynił się do unowocześnienia będącego na stanie Policji wyposażenia oraz pozwolił na ujednolicenie asortymentu i uzupełnienie istniejących niedoborów w posiadanym wyposażeniu ochronnym i osobistym funkcjonariuszy. Ponadto stworzył funkcjonariuszom optymalne warunki pełnienia służby, wzmocnił ich bezpieczeństwo osobiste zapewniając najwyższe standardy jakości i komfortu w realizowanych przez nich zadaniach. Doposażenie formacji w zakupiony asortyment przyczynia

się do poprawy sprawności efektywnego i skutecznego działania Policji oraz realnego wzrostu poczucia bezpieczeństwa.

Na przedsięwzięcie „sprzęt informatyki i łączności" poniesione zostały wydatki w kwocie 439 233 tys. zł, m.in. na modernizację centralnych systemów informatycznych, mobilnego dostępu do systemów informacyjnych, policyjnego systemu wideokonferencyjnego, stacjonarnej telefonii resortowej, sieci radiowych systemu wideokonferencyjnego, indywidualnej infrastruktury teleinformatycznej dla funkcjonariuszy i pracowników cywilnych oraz budowę systemu cyberbezpieczeństwa i technicznego centrum zwalczania cyberprzestępczości. Wymiana urządzeń MTN, czyli mobilnych terminali noszonych oraz MTP, mobilnych terminali przewoźnych, w ramach całego PMP pozwoliła na poprawę efektywności mobilnego dostępu do systemów informacyjnych Policji. Dostęp poprzez MTN jest jednym z podstawowych środków zapewniających łączność, co ma bezpośredni wpływ na kwestię bezpieczeństwa kraju. Zakupione narzędzia pozwalają na sprawne prowadzenie sprawdzeń w systemach policyjnych i pozapolicyjnych, w tym również międzynarodowych, co przyczynia się bezpośrednio do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa publicznego. Wyposażenie w nowoczesny sprzęt teleinformatyczny o znacząco wyższym poziomie technologicznym i nieporównywalnym do aktualnie eksploatowanego sprzętu podniosło sprawność korzystania z zasobów policyjnych i pozapolicyjnych baz danych, umożliwia szybszą wymianę korespondencji elektronicznej, przyspiesza obieg dokumentów i realizację spraw związanych z tworzeniem, przetwarzaniem i modyfikacją dokumentacji służbowej.

Na wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy przeznaczono kwotę 150 318 tys. zł, głównie na zakup: 2757 kamer nasobnych, 18 973 różnego typu kamizelek kuloodpornych, 6786 hełmów kuloodpornych, 1000 zestawów przeciwuderzeniowych oraz zakup 28 748 sztuk sprzętu w celu modernizacji indywidualnej infrastruktury teleinformatycznej funkcjonariuszy Policji. Realizacja powyższych zakupów pozwoliła na ujednolicenie asortymentu oraz uzupełnienie istniejących niedoborów w posiadanym wyposażeniu ochronnym i osobistym funkcjonariuszy. Dzięki PMP nastąpiło znaczne skrócenie procesu wymiany i doposażenia policjantów służb liniowych w kamizelki kuloodporne kamuflowane – zwiększenie do 70% doposażenia, jak również pionu prewencji w kamizelkę kuloodporną na mundur – zwiększenie do 93% doposażenia. Jednocześnie w pełni zabezpieczono potrzeby funkcjonariuszy komórek kontrterrorystycznych Policji oraz zespołów specjalnych CBŚP w ochronę balistyczna o wysokiej klasy odłamkowo- i kuloodporności. Zakup indywidualnych przenośnych urządzeń teleinformatycznych wspomagających mobilne działania funkcjonariuszy usprawnił pracę Policji poprzez wprowadzenie i wykorzystywanie nowoczesnych rozwiązań oraz urządzeń teleinformatycznych. Sukcesywna wymiana wyeksploatowanego sprzętu informatycznego, oprogramowania i urządzeń peryferyjnych zwiększyła dostępność sprzętu dla użytkowników oraz poprawiła warunki pełnienia służby.

Na wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy Policji przeznaczono kwotę 2 265 225 tys. zł. Realizacja tego przedsięwzięcia miała na celu zróżnicowanie indywidualne i strukturalne uposażeń funkcjonariuszy i tym samym ściślejsze powiązanie wysokości uposażeń ze specyfiką, warunkami służby oraz uzyskiwanymi efektami. Ponadto ówczesne przeciętne miesięczne uposażenie funkcjonariuszy nie było w pełni adekwatne do specyfiki i charakteru służby pełnionej często z narażeniem życia i zdrowia oraz ponoszonej odpowiedzialności przez funkcjonariuszy. Podwyższenie uposażeń miało na celu również zapobieganie odpływowi wyszkolonych, doświadczonych i wykwalifikowanych kadr oraz stworzenie lepszych warunków dla pozyskania najbardziej wartościowych kandydatów do służby, a także zapobieganie niepożądanym zjawiskom i wzmocnienie skuteczności przeciwdziałania elementom korupcyjnym. Z przewidzianych w programie dwóch etapów podwyższenia wielokrotności kwoty bazowej uposażeń funkcjonariuszy w pierwszym etapie, od 1 stycznia 2017 r., nastąpiło podwyższenie wielokrotności kwoty bazowej stanowiącej podwyższenie uposażenia funkcjonariuszy o 0,18%. Podwyższenie uposażeń wyniosło średnio 253 zł na osobę, a po uwzględnieniu wzrostu nagrody rocznej wypłacanej w 2018 r. dało to łączny wzrost o 274 zł. Z kolei w drugim etapie, od 1 stycznia 2019 r., nastąpiło podwyższenie wielokrotności kwoty bazowej stanowiącej przeciętne uposażenie funkcjonariuszy o 0,22%. Podwyższenie upo-

sażeń wyniosło średnio 309 zł na osobę, a po uwzględnieniu wzrostu nagrody rocznej wypłacanej w 2020 r. dało to łączny wzrost o 335 zł. Łączny wzrost uposażeń funkcjonariuszy w ramach Programu Modernizacji Policji wyniósł 562 zł na osobę, a po uwzględnieniu nagrody rocznej 609 zł na osobę.

Na zwiększenie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników Policji wydatkowano kwotę 588 364 tys. zł. Realizacja tego przedsięwzięcia miała na celu zwiększenie konkurencyjności dotychczasowych wynagrodzeń pracowników, podniesienie ich dotychczasowej wysokości, zapobieganie odpływowi wyszkolonych, doświadczonych i wykwalifikowanych kadr oraz stworzenie lepszych warunków dla pozyskania najbardziej wartościowych kandydatów do pracy i poprawę relacji do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Z przewidzianych w programie dwóch etapów podwyższenia wysokości wynagrodzeń w pierwszym etapie, od 1 stycznia 2017 r., przewidziano wzrost wynagrodzeń pracowników średnio o 250 zł na etat, a z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym o 271 zł. Z kolei w drugim etapie, od 1 stycznia 2020 r., przewidziano wzrost wynagrodzeń o 300 zł na etat, a z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym o 326 zł na etat. Łączny wzrost wynagrodzeń pracowników w ramach programu modernizacji wyniósł średnio 550 zł na etat, a po uwzględnieniu dodatkowego wynagrodzenia rocznego 597 zł na etat.

Szanowny panie przewodniczący, panie posłanki, panowie posłowie, państwo dyrektorzy, w imieniu komendanta głównego Policji proszę o przyjęcie informacji o wykonaniu programu modernizacji przez Policję, a ja ze swojej strony niezwykle się cieszę, że widzę tutaj osoby, które bardzo się zaangażowały i niezwykle pomagały w tym, żeby Policja wzniosła się na wyższy poziom, gdyż praca w dobrych warunkach, posługując się bezpiecznymi narzędziami, dobrymi narzędziami, skutecznymi narzędziami powoduje, że przy wyszkoleniu policjantów staje się ona bardziej profesjonalna, bezpieczna, a przez to myślę, że spełnia oczekiwania społeczeństwa. Bardzo dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Dziękuję, panie komendancie. Chcemy oczywiście nadal się angażować w ten proces modernizacji, dlatego powstała podkomisja i dlatego my w niej jesteśmy. Dziękuję za te analizy. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze na tym etapie uzupełnić informację o jakieś istotne sprawy? Jeżeli nie, to otworzę dyskusję o tym sprawozdaniu, o tej informacji, bo w zasadzie pełniejsze sprawozdanie, jak powiedziałem, było przedstawione na Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych.

Panie komendancie, wydaje mi się, że trochę zabrakło tego elementu, który jest na końcu, a na który zwróciłem już uwagę zapowiadając porządek obrad, a mianowicie analizy i oceny efektów programu. My będziemy zmierzali bowiem do tego, aby ocenić efekty i wyciągnąć wnioski na przyszłość. Taki jest cel naszej podkomisji. Pan przywołał liczby, dane kwotowe, zakres rzeczowy, któremu służyły te środki modernizacyjne, ale myślę, że jeszcze przed nami jest analiza pod kątem, nazwijmy to, stopnia zaspokojenia w poszczególnych obszarach tych potrzeb po to, żeby właśnie zdefiniować potrzeby na przyszłość i oddzielić je od tego, co może być realizowane w ramach bieżącego budżetu, od tego, co może w dalszym ciągu wymagałoby specjalnego wsparcia, tak jak temu specjalnemu wsparciu służyły dwa programy modernizacyjne, ten z 2007 r. i ten z 2016 r.… z 2017 r., realizowany w latach 2017–2020. My go uchwaliliśmy w 2017 r.?

Dyrektor Departamentu Budżetu MSWiA Władysław Budzeń:

W 2016 r. 15 grudnia 2016 r.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Dokładnie. W tym słynnym grudniu. Tak rzeczywiście było, na lata 2017–2020.

Te dwa programy były po to, żeby unowocześnić formację, żeby stworzyć lepsze warunki wykonywania zadań przez funkcjonariuszy i pracowników, żeby podnieść na wyższy poziom jakość funkcjonowania i skuteczność działań służb. Chodziło o takie zmiany, na które nie wystarczały środki bieżące przyznawane corocznie w budżecie państwa.

Ciągle mamy w świadomości, powinniśmy mieć, to co było zapowiadane wtedy, kiedy jeszcze ja byłem w resorcie, byłem zresztą jednym z autorów, może nawet autorem tej zapowiedzi, że będzie potrzebny trzeci krok modernizacyjny. Nazywaliśmy go pro-

gramem rozwoju i chyba ta nazwa się utrwaliła, chyba się przyjęła. Żeby więc pomóc i doprowadzić do tego, aby wspomniany program powstał, chcemy wyciągnąć wnioski z tego co zostało zrobione.

Powtarzam, wydaje mi się, że właśnie zbadanie stopnia zaspokojenia potrzeb byłoby tutaj istotne w poszczególnych obszarach zarówno w obszarze inwestycyjnym, jak i w tym, który dotyczy zakupu sprzętu i uzbrojenia, wyposażenia, techniki specjalnej, środków transportu, jak również jeśli chodzi o uposażenia i wynagrodzenia. Zresztą wtedy zapowiadaliśmy, że w trzecim kroku modernizacyjnym kapitał ludzki będzie zaakcentowany szczególnie, że działania związane z podnoszeniem na wyższy poziom jakości wyszkolenia, ale także wyższy poziom uposażeń i wynagrodzeń powinien być w tym programie czymś mocno podkreślonym. Nie chcę powiedzieć, że najważniejszym, bo wszystko jest ważne, ale mocno zaakcentowanym.

Będziemy też zmierzać do pytania, na jakim etapie są te prace, czy one się toczą, jeśli chodzi o Program Rozwoju, jak są zaawansowane, ale w kontekście działań naszej podkomisji ważne jest, aby w tym pomóc jakimiś dobrymi wnioskami, wskazaniami, dezyderatami, postulatami, oczekiwaniami, jakkolwiek byśmy tego nie nazywali. Ważne jest, abyśmy rozpoznali te potrzeby i dlatego pewnie będzie potrzebna jeszcze szczegółowsza analiza niż to co przedstawił nam pan komendant. Do tego jeszcze odniosę się później, bo nie chciałbym teraz wszystkiego mówić za członków podkomisji.

Teraz zapraszam do dyskusji. Proszę o pytania, może jakieś wskazania i wnioski, jeśli państwo takowe macie, mogą to być także prośby o uzupełnienie przedstawionych informacji. Bardzo proszę, otwieram dyskusję na temat przedstawionego materiału, zaprezentowanej informacji.

Czy członkowie Komisji chcieliby zabrać głos? Na razie nie widzę na tym etapie, to może poprosiłbym naszego gościa, panią dr Małgorzatę Borowik, która – jak pamiętam – miała wszystko w małym palcu, jeżeli chodzi o program modernizacji, przez całe lata, kiedy to realizowaliśmy go razem do pewnego momentu. Potem panią zastąpił już ktoś inny, ale pani doświadczenie wydaje mi się tutaj szczególnie cenne i dlatego postanowiliśmy zaprosić panią na posiedzenie podkomisji. Dziękuję, że pani zgodziła się do nas przyjść. Bardzo proszę o pani spojrzenie na uzyskane efekty, może z jakimiś wnioskami, które by… Zwłaszcza, że pani ma dzisiaj pewien dystans do tego, co wtedy…

Była dyrektor Biura Logistyki Komendy Głównej Policji dr Małgorzata Borowik:

Jeszcze nie mam tego dystansu.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Jeszcze nie ma pani dystansu, za krótki czas upłynął, ale to może i dobrze. Nie chcę tu niczego przesądzać. Proszę o wypowiedź.

Była dyrektor Biura Logistyki KGP dr Małgorzata Borowik:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, jest mi bardzo miło, że zostałam zaproszona przez pana przewodniczącego na dzisiejsze posiedzenie podkomisji, bo nie ukrywam, że program modernizacji, pierwsze zalążki, założenia do tego programu powstawały na przełomie stycznia i lutego 2016 r., kiedy objęłam stanowisko dyrektora Biura Logistyki. Dokonując pierwszych przymiarek do programu modernizacji, posiadając wówczas wiedzę, może nawet wiedzę unikatową, tzw. know how zgromadzone już po blisko 30 latach pracy w Policji, wszystko wskazywało wtedy na jedno, że problem inwestycji budowlanych przez cały czas był problemem żywym, który się ciągnął od zarania dziejów. Tak można by rzec, bo jak przyszłam do pracy w 1991 r., to aż do mojego odejścia z Policji cały czas niedostatek środków na finansowanie inwestycji był bardzo duży.

W momencie kiedy był pisany szczegółowy program z wyodrębnieniem zadań, na przełomie stycznia i lutego, wówczas została zebrana lista potrzeb komend wojewódzkich, jeśli chodzi o realizację tychże zadań i dzisiaj, uwzględniając poziom średniego wzrostu cen w wysokości 30%, jeśli chodzi o materiały budowlane, usługi, w ogóle o całe przedsięwzięcia budowlane, można by stwierdzić, że na tamten czas, czyli na rok 2016, środków potrzebnych na realizację, na spełnienie tych najważniejszych podstawowych zadań, z uwzględnieniem tego czynnika inflacyjnego, wzrostu cen, na dziś tamten budżet powinien wynosić 5 500 000 tys. zł. To była ta optymalna kwota, która w tamtym

czasie pozwoliłaby na uruchomienie wszystkich przedsięwzięć, wszystkich zadań inwestycyjnych. Kwota, która wówczas została wygospodarowana, to była kwota niespełna 1 500 000 tys. zł z jakąś niewielką nadwyżką. Praktycznie to nawet nie była połowa zapotrzebowania, które wtedy było składane.

Oczywiście problem z wyborem zadań inwestycyjnych był bardzo trudny. To była robiona gradacja. Ja oczywiście również pamiętam ten czas, kiedy z przerażeniem w oczach szłam na pierwsze spotkanie do pana ministra z wykazem inwestycji, potem na spotkanie do pana ministra Błaszczaka, gdzie praktycznie zostałam, teraz już nawet żartuję z tej perspektywy, przećwiczona – każdą inwestycję musiałam praktycznie omówić, dlaczego to ta konkretna inwestycja znalazła się w tym wykazie przedsięwzięć.

Spoglądając na realizację i na środki, które były alokowane w ramach zadań inwestycyjnych, to niewątpliwie ten pierwszy… na pewno wyciągnęłam wnioski też z tego pierwszego programu modernizacji, bo akurat miałam tę przyjemność, że wówczas z poziomu Biura Finansów, z poziomu głównego księgowego pracowałam przy pierwszym programie modernizacyjnym, gdzie wtedy nie byliśmy jako Policja do końca przygotowani do realizacji zadań inwestycyjnych. W momencie kiedy objęłam stanowisko dyrektora Biura Logistyki pierwsze na co prze cały czas kładłam nacisk to zatwierdzone programy inwestycyjne. Dzięki temu, że w pewnym momencie była ta płynność zadań, że pojawiały się różnego rodzaju programy inwestycyjne, które były przygotowane, które były zatwierdzone, to też również udawało się mieszać tymi zadaniami i wprowadzać te zadania, żeby racjonalnie te środki wykorzystywać.

Na pewno przełomowym rokiem dla inwestycji w Policji był rok 2019, tak wynika z mojej wiedzy, z mojego doświadczenia. Myślę, że pan dyrektor też tak daleko sięga pamięcią jak ja…

Dyrektor Departamentu Budżetu MSWiA Władysław Budzeń:

Nawet jeszcze dalej.

Była dyrektor Biura Logistyki KGP dr Małgorzata Borowik:

Jeszcze dalej, tak jest panie dyrektorze, ale wtedy to jeszcze do innych jednostek, natomiast generalnie patrząc całościowo na funkcjonowanie Policji, to alokacja, która była w roku 2019 na realizację zadań modernizacyjnych, jeszcze jak do tego dołożymy wszelkiego rodzaju programy inwestycyjne finansowane z POIŚ, dofinansowywane w ramach modernizacji, to było blisko 800 000 tys. zł i to była największa alokacja środków finansowych właśnie w roku 2019, gdzie rok nie był łatwym rokiem, bo zaczynały się różne problemy. Tutaj z panem naczelnikiem, za tę współpracę również dziękuję, mieliśmy niejeden telefon i wiele różnych dyskusji jak te środki alokować, żeby jak najbardziej racjonalnie je wydać.

Wtedy, w 2019 r., przy największej alokacji praktycznie w 30-letnim okresie funkcjonowania Policji, ponad 800 000 tys. zł na inwestycjach, nie licząc remontów, to były naprawdę bardzo duże środki finansowe. Czy to spełniło nasze oczekiwania? W żadnym razie nie, ponieważ przez cały okres mojego bycia dyrektorem Biura Logistyki, przez 4 lata, pojawiały się nowe zadania inwestycyjne. Te zadania, które wynikały przede wszystkim z potrzeb związanych ze starą infrastrukturą, gdzie budynki, w których znajdowały się komendy powiatowe czy też komisariaty to była tak stara infrastruktura, że koszty ponoszone na ich modernizację i odtworzenie zdecydowanie bardziej w niektórych momentach przekraczały koszty wybudowania i utrzymania nowego obiektu. Te listy więc przez cały czas żyły, te zadania były wprowadzane, były realizowane. W momencie, kiedy było realizowane główne założenie programu modernizacji, była również tzw. lista zadań rezerwowych, które płynnie wchodziły na miejsce zadań, które wypadały albo w momencie, kiedy firmy schodziły z budowy.

To, nad czym ubolewam i ten fakt bardzo mnie niepokoi, że – jak tutaj padło w sprawozdaniu – tak duża ilość zadań nie została zakończona w ramach programu modernizacji, że ten okres… Pewnie wiele rożnych czynników się na to złożyło, natomiast dzisiaj ten problem, który pojawi się, panie przewodniczący, to na pewno zapewnienie płynnego sfinansowania już rozpoczętych zadań inwestycyjnych.

Patrząc na te sprawozdania, bo jednak trudno się odciąć po 30 latach bez względu na wszystko, na to jak wyglądał ostatni mój rok pracy w Komendzie Głównej Policji, bo jednak nikt mnie nie zwolnił z policyjnego przyrzeczenia, które składałam i będę nadal bardzo mocno emocjonalnie związana z Policją, co wtedy pan minister, a teraz pan przewodniczący miał okazję zobaczyć. Z dużym niepokojem spoglądam na te zadania, które do dzisiaj nie zostały dokończone, nie zostały zrealizowane. Okres jest bardzo trudny, ceny materiałów budowlanych idą niesamowicie w górę. Ostatni przykład, który mogę podać, to wzrost ceny za metr kabla miedzianego o ok. 50% w okresie tylko 3 miesięcy. Także koszty realizacji zadań na pewno… Firmy schodzą z budów i to też jest naturalnym zjawiskiem.

Żeby podsumować całość naszego programu inwestycyjnego, żeby zamknąć płynnie te zadania, które już są uruchomione i te, które czekają, które były wówczas na liście zadań dodatkowych, to na pewno w znacznym stopniu przyczyniłoby się do poprawy warunków pracy funkcjonariuszy i pracowników cywilnych, ale to nie jest element wystarczający, z którego należałoby się cieszyć.

Patrząc na tę drugą bardzo obszerną działkę, którą jest cała gospodarka transportowa w Policji, alokacja środków, która była przewidziana na okres 4 lat i te nasze pierwsze rozmowy, które były brane pod uwagę, to zakładaliśmy obszar związany z… takie były założenia, które jak ja już odchodziłam z Biura, na pewno nie zostały zrealizowane – to była wymiana sprzętu transportowego w taki sposób, żeby ta baza samochodów, którą mieliśmy, o przebiegu powyżej 300 tys. kilometrów i okresie użytkowania blisko 10-letnim, żeby obniżyć do maksymalnie niskiego poziomu, natomiast przy likwidacji i przy starzejącym się taborze sprzętu, przy tych zakupach, które były, to te środki okazały się bardzo niewielkie. Dlaczego? Ponieważ przy zakupach sprzętu transportowego wychodzi to tak trochę cyklicznie. Jak się patrzy na różnego rodzaju środki, które były dedykowane pod zakup sprzętu transportowego, to był okres pierwszej modernizacji, gdzie było zakupione sporo nowego sprzętu, potem było EURO, gdzie również na EURO zostały zakupione na przykład nowe furgony wypadowe i w ramach programu modernizacji na zakup sprzętu, zakup furgonów wypadowych dla oddziałów prewencji już tych środków, mówiąc brutalnie, zabrakło. Dlaczego zabrakło? Bo został zakupiony ten bardzo specjalistyczny sprzęt, którego okres od opracowania specyfikacji, następnie ogłoszenia przetargu, podpisania umowy i dostawy to jest okres 2–3 lat. Stąd też rok 2020 był takim rokiem, gdzie wiele efektów naszej wcześniejszej pracy związanej z kontraktowaniem było realizowanych.

Będąc jeszcze w Biurze Logistyki, kiedy przygotowywałam pierwsze zarysy pod przygotowanie strategii rozwoju sprzętu transportowego, patrząc na te elementy, które wtedy nam się pojawiały, na dziś jest to kwota ok. 1 500 000 tys. zł, która pozwoliłaby dokonać wymiany furgonów wypadowych, które były zakupione w czasie EURO i wtedy, jak państwo pamiętacie, tutaj pan dyr. Budzeń na pewno, wtedy była ta bardzo duża kwota, chyba 800 000 tys. zł czy też 600 000 tys. zł w ramach EURO pod zakup sprzętu wypadowego, sprzętu transportowego. Potem tych zakupów nie było, więc ten obszar związany z obszarem transportu w dalszym ciągu zostaje takim obszarem, nad którym należałoby się pochylić i patrząc na te unowocześnienia, które teraz się pojawiają, to gdyby się pojawiła tam kwota nawet 2 000 000 tys. zł w okresie czteroletnim, bo tak trzeba założyć, ponieważ przy posiadanych mocach produkcyjnych nie da się tego zrobić w ciągu roku, to ta kwota wcale nie byłaby kwotą wygórowaną, która umożliwiałaby nam tę realizację.

Oczywiście kamery nasobne, które zostały zapoczątkowane w ramach programu pilotażowego – całe wdrożenie całego systemu z rozbudowaniem, z wyspami, które były zakładane docelowo, że w każdej komendzie ten system ma być zbudowany, na etapie kiedy robiliśmy te pilotaże i wstępne szacunki to wychodziło, że była to kwota ok. 300 000 tys. zł. Oczywiście faktycznie udało się podpisać umowy wieloletnie, umowy ramowe na zakup sprzętu z zakresu uzbrojenia i techniki policyjnej, oczywiście śmigłowce… Ja się bardzo cieszę, że udało się podpisać umowę na zakup Belli i nie tak jak to było dotychczas robione, ale z pełnym wyposażeniem, z pełną optyką, z tym czego nam zawsze brakowało. Doposażenie Blackhawków. Blackhawki zostały kupione, gdzie brak jest na przykład termowizji. Uzupełnienie w tego typu sprzęt jest bardzo drogie.

Doposażenie Blakhawków w termowizję to są wydatki ok. 15–16 milionów złotych. Czyli tak pokrótce patrząc na te perspektywy, które były na etapie planowania, kiedy ten program był realizowany niewątpliwie pojawił się szereg dodatkowych elementów w tych takich strategicznych obszarach. Na pewno to są inwestycje. Ten obszar i to wyzwanie, które jest dzisiaj, to płynne zamknięcie zadań inwestycyjnych, które są rozpoczęte, żeby nam tutaj wykonawcy nie zaczęli chodzić z budowy, a jeszcze nie daj Boże, żeby nie zaczęli nas obciążać w drugą stronę że zażądają do nas gwarancji na płatności a jak tych gwarancji nie dostaną, to zejdą z budowy i my będziemy musieli ponosić jeszcze dodatkowe pełne koszty.

Panie przewodniczący, że tak powiem, mogłabym tutaj wiele mówić. Myślę, że będzie jeszcze czas na szczegółowe rozmowy, na ekspertyzy, gdzie jak najbardziej jestem do dyspozycji, żeby się podzielić wszystkimi moimi uwagami, które zgromadziłam przez okres 30-letniej pracy w Policji, przez cały czas w tym pionie, a jednocześnie miałam też tę przyjemność, że przez pewien czas mogłam pracować w Centralnym Biurze Śledczym, w BMWP, więc obszar związany z tymi potrzebami, które się wówczas pojawiały, jak najbardziej jest mi znany chociażby z tego powodu, że na przykład Biuro SIRENE było wdrażane wtedy, kiedy ja byłam w Biurze Finansów, kiedy byłam głównym księgowym, więc jak najbardziej, te wszystkie elementy się pojawiają, natomiast czy można na dzień dzisiejszy tak zero-jedynkowo określić czy ustawa modernizacyjna przełożyła się na zwiększenie skuteczności i efektywności? Powiem tak, to chyba tak trochę od początku, kiedy ten nasz program był pisany, kiedy ustalaliśmy mierniki realizacji tego programu, poszliśmy trochę za daleko, bo jak się okazuje ten okres czteroletni był praktycznie okresem, gdzie można było mówić o miernikach produktu. Dopiero teraz przedkłada się ten okres, kiedy po wdrożeniu, po zamknięciu pewnych elementów możemy mówić o rezultatach, jakie powstają i możemy mówić o oddziaływaniu.

Na pewno te założenia, które były przyjęte, kiedy robiliśmy, kiedy te nasze analizy były robione i które raportowałam do pana przewodniczącego, wówczas ministra, opierały się w dużym stopniu na miernikach produktu. Można powiedzieć, że generalnie te mierniki produktu zostały osiągnięte, natomiast ta skuteczność, efektywność, w jaki sposób to się przekłada, jakie to będzie oddziaływanie, to teraz po zakończeniu tego programu będzie ten element, żeby może zrobić badania focusowe we wszystkich służbach i ocenić, jak policjanci, jak pracownicy cywilni oceniają okres realizacji tego czteroletniego programu.

Jeżeli pan przewodniczący by potrzebował wsparcia, pomocy w zakresie przeprowadzenia takich badań, to jak najbardziej również służę swoją wiedzą, teraz już tą drugą, bardziej z punktu widzenia zarządzania i ekonomii, gdzie może w tej chwili będę mogła przeprowadzić badania, czy faktycznie ocena efektywności wydatkowania środków w ramach całego systemu bezpieczeństwa wewnętrznego, jak to się przedkłada na kanwie ustawy modernizacyjnej, to zrobię to z olbrzymią przyjemnością. Jak więc widzi pan przewodniczący, nie da się odciąć od korzeni i od 30 lat spędzonych, może niecałych 30 w mundurze, ale blisko – ponad 26 lat w mundurze, od instytucji, której się poświęciło praktycznie większość dotychczasowego życia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Bardzo dziękuję pani dyrektor, pani inspektor. Nie jest łatwa ta ocena, mamy świadomość tego, ocena skuteczności większej po programie modernizacji tych efektów, które miały polegać na podniesieniu poziomu bezpieczeństwa tak naprawdę. Przecież to jest cel. Lepsze funkcjonowanie, bardziej skuteczne, służb to większe bezpieczeństwo.

Nie jest łatwo to ocenić, ale do tego trzeba rzeczywiście zmierzać, bo po pierwsze, gdybyśmy byli zapytani: „No dobrze, a co osiągnęliście poza tymi liczbami, poza tymi budynkami, sprzętem? Zakupiliście elementy wyposażenia, one są nowsze, ale jak to wpłynęło na jakość funkcjonowania służb i na bezpieczeństwo?” – to jest główne pytanie i ono nie jest łatwe do odpowiedzi, ale bardzo się cieszę, że pani korzystając też ze swoich obecnych możliwości, jak rozumiem, uczelnianych, tak by chyba trzeba… tak odczytałem to, mogłaby jakoś pomóc w tej ocenie, to bardzo cenna deklaracja, ale do tego chcemy zmierzać. Wydaje się, że przez takie szczegółowsze przybliżenia poszczególnych

obszarów moglibyśmy to sobie ułatwić. Mniej więcej tak jak pani doktor to zarysowała, mówiąc o tym, co zostało zrobione, a co nie zostało, bo nie starczyło czasu i pieniędzy i do tego trzeba jeszcze dodać pytanie: a co jeszcze jest z tego, co nie zostało włączone do programu modernizacji, który minął, a co stanowi ważną potrzebę?

Panie dyrektorze, ja na przykładach chcę tylko pokazać, jaki jest sposób mojego myślenia. Jeżeli członkowie Komisji ten sposób podzielą, to byśmy do tego zmierzali, oczywiście z zastrzeżeniem, że nie zamieramy jako komisja sejmowa zastępować władzy wykonawczej, zastępować ministerstwa, bo ani nie mamy narzędzi do tego, ani nie są to nasze zadania, ani kompetencje, ale gdybyśmy mieli uchwalać kolejny program modernizacji jako parlamentarzyści, to zderzymy się z pytaniami wszystkich posłów o to, jakie efekty zostały osiągnięte przedtem i co chcecie osiągnąć teraz. Tak zresztą było i przy tym ostatnim programie. Mieliśmy czasem bardzo trudne dyskusje i pytania tych, którzy uważali, że być może na inne cele należy przeznaczyć te środki finansowe, bo w końcu 9 200 000 tys. zł, a nawet ponad, z tego programu, jak pamiętam, to nie jest mała kwota, która została przekazana służbom MSWiA. Wówczas tłumaczyliśmy, że bezpieczeństwo jest tak wielką wartością, że na tym nie wolno oszczędzać i w miarę możliwości budżetowych trzeba środki budżetowe w to zaangażować i zrobiliśmy to z pełnym przekonaniem, i sądzę, że z niezłym efektem, tylko że trzeba ten efekt ocenić, zmierzyć i popatrzeć, co dalej, co na przyszłość.

Teraz na przykładach. Pani doktor przywołała kwestie inwestycyjne, mówiąc o tych obiektach, które zostały zakończone, o tych, które nie zostały zakończone, są w toku. To jest proces i zawsze jest tak, że coś będzie niezakończone, bo gdybyśmy tylko założyli pewną zamkniętą liczbę zadań inwestycyjnych i na nich się skupili, to po ich wykonaniu mielibyśmy lukę, dziurę, bo trzeba by wszystko teraz projektować od nowa, czas by biegł, a nie mielibyśmy co robić przez pewien czas, nawet mając pewne środki budżetowe, te bieżące, na inwestycje, nie mówiąc już o dodatkowych środkach modernizacyjnych. To jest tak, że jest proces, jedne inwestycje się kończy, drugie się projektuje, rozpoczyna, one są w różnych fazach realizacji. I tutaj mamy taką sytuację, że część zadań została zakończona.

Prosiłbym, panie dyrektorze i panie komendancie, o dokładniejsze pisemne informacje dla podkomisji, bo my tego będziemy potrzebowali. One są pewnie łatwe do przygotowania, bo przecież macie to wszystko, tylko chodzi o pewien układ informacji, o którym chcę powiedzieć. Zwłaszcza jeżeli chodzi o inwestycje, to zależałoby mi, aby to zrobić w podziale na województwa. Wtedy będzie nam łatwiej rozmawiać z posłami, bo każdy znajdzie swoje miejscowości, swoje obiekty, komendy, swoje posterunki, prawda? Chodzi o przygotowanie takiej informacji w podziale na województwa, pokazanie listy zadań inwestycyjnych zakończonych wraz z lokalizacją tych zadań, gdzie one są i oczywiście z pokazaniem, króciutkim, efektów – co zbudowano oraz kwot, jakie zostały na to przeznaczone. Do tego w jakiejś innej rubryce powinny być dodane zadania niezakończone, te które są w toku i wymagają nakładów – jakich nakładów, żeby zakończyć te tytuły i zadania inwestycyjne. Kolejna rubryka, trzecia, tak próbuję to jakoś zobaczyć w wyobraźni, to byłyby te inwestycje, które należałoby rozpocząć, bo są bardzo potrzebne, pilne, niezbędne i wymagają nakładów finansowych. Jakie by to były nakłady finansowe? Oczywiście tu nie chodzi o koncert pobożnych życzeń, bo tak też można zrobić, tylko o te zadania inwestycyjne, które są naprawdę z punktu widzenia obiektywnego i takiego, które się krytyki nie boi, potrzebne.

To tyle o inwestycjach. Prosiłbym w tym o bardzo dokładną analizę sprawy posterunków Policji, bo to był jeden ze sztandarowych naszych postulatów, jako Prawa i Sprawiedliwości, kiedy jeszcze ubiegaliśmy się o głosy wyborców w 2015 r. Potem, kiedy wygraliśmy wybory i utworzyliśmy rząd, konsekwentnie realizowaliśmy proces odtwarzania posterunków Policji, które były poprzednio masowo likwidowane. Nie chcę już przywoływać liczb, mam je w pamięci bardzo dokładnie, więc już może darujmy sobie, każdy to zna, ale naprawdę, jeżeli zlikwidowano ponad połowę posterunków Policji z tego co było wcześniej, to proces likwidacyjny, dewastacyjny jeżeli chodzi o posterunki był ogromny.

Udało się nam, w tym procesie odtwarzania posterunków, osiągnąć pewien efekt, ale ten efekt oczywiście nie jest wystarczający. Tutaj by była taka prośba, żeby zaznaczając, które posterunki zostały odtworzone, utworzone, bo przecież część sytuacji była taka, że posterunku dawno nie było w danej miejscowości, a zbudowaliśmy nowy obiekt albo w remontowanym obiekcie tworzyliśmy posterunek, były takie przypadki. Były te posterunki odtwarzane w miejscach, gdzie zostały zlikwidowane i były inne miejsca, gdzie posterunki tworzyliśmy czy to w nowych obiektach, czy w obiektach adaptowanych na ten cel. Dobrze by było, żebyście to państwo nam pokazali, ale także z przebiegiem czasowym, tzn. w którym roku i z jakich środków, bo były środki modernizacyjne, ale też były i inne środki, choćby Fundusz Wsparcia Policji. Nie pamiętam, czy na to też był kierowany, ale w ogóle na inwestycje tak, więc te efekty trzeba połączyć ze środków modernizacyjnych i z innych źródeł.

Także wsparcie samorządów – też trzeba uwzględnić. Samorządy na ogół przekazywały działki pod budowę obiektów, czasem obiekty do remontu i też warto to odnotować. Chodzi o to, w którym roku i ile tych posterunków zostało utworzonych, odtworzonych w czasie, kiedy funkcjonował program modernizacji, a więc w latach… Właściwie nie, trochę wcześniej, bo zaczęliśmy w 2016 r., więc od roku 2016 poczynając, kiedy co prawda program modernizacji jeszcze nie działał, a potem 2017 r., 2018 r., 2019 r. i 2020 r. w czasie działania programu modernizacji, niekoniecznie w ramach, ale w czasie programu i ze środkami z programu modernizacji. I potem rok 2021, on jest już zaawansowany, czy kolejne posterunki udaje się odtwarzać, jak i gdzie. Chodziłoby też oczywiście o lokalizację, czyli konkretne wskazania miejsc z podziałem na województwa, żeby to nie było abstrakcyjne dla parlamentarzystów, bo liczba 132 jakoś brzmi, ale gdzie one są? Ważne jest, które województwa się zaangażowały, którzy komendanci wojewódzcy zaangażowali się w odtwarzanie posterunków Policji, gdzie wsparły to samorządy, gdzie taką potrzebę widziano, a gdzie nie.

Wiem, jak to wyglądało mniej więcej, ale chodziłoby o to, aby to konkretnie zinwentaryzować. Dam na to pogląd co dalej. Cały czas chodzi przecież o przyszłość – co dalej z tym robić? Oczywiście byłoby świetnie, gdyby Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji czy Komenda Główna Policji własnymi siłami, czy na jakieś zlecenie, nie chcę tego przesądzać, ale żebyście się państwo pokusili o zbadanie efektów dla bezpieczeństwa, jakie daje odtwarzanie posterunków Policji.

Nasi przeciwnicy polityczni mówili tak swego czasu: Po co posterunki utrzymywać, one i tak nic nie dają. Jak będzie potrzeba, to z komendy powiatowej Policja dojedzie i sprawę załatwi. Ja byłem wtedy głównym polemistą w tej sprawie, z ramienia ówczesnej opozycji. Potem mogliśmy już to realizować, ale wtedy mówiłem, że właśnie nie, że jest dokładnie odwrotnie, ze część zdarzeń nie jest rejestrowanych, bo blisko nie ma Policji, często nie zdąży ona dojechać, drogi są słabe, odległości duże, sprzęt taki sobie itd.

Z mojego doświadczenia ministerialnego i poselskiego wynika, że tam, gdzie te posterunki Policji zostały odtworzone, jest jakby zauważalne zadowolenie społeczne z poziomu bezpieczeństwa, ale oczywiście tak wynika tylko z opinii, rozmów i spotkań. Dobrze byłoby to jakoś zmierzyć bardziej profesjonalnie niż wynika to z odbioru spotkań z mieszkańcami. To jest bardzo ważne, bo co znaczą te spotkania i te głosy? To jest oczywiście opinia publiczna, a więc tak naprawdę, przekładając to na inne kategorie, jest to poczucie bezpieczeństwa obywateli, a przecież najpierw o realne bezpieczeństwo, a później o nie, czyli o to poczucie tutaj chodzi, prawda? Na ogół jest tak, że poczucie bezpieczeństwa jest fundowane na realnym stopniu tego bezpieczeństwa. Raczej się nie zdarza tak, że… Chociaż gdzieś tam wyjątkowo może tak być, że obywatele mogą po prostu czegoś nie wiedzieć i dlatego wydaje im się, że jest bezpiecznie, a niekoniecznie jest bezpiecznie, zwłaszcza w niektórych kategoriach przestępstw, może nie tych pospolitych, prawda? Ale to są szczególne sytuacje, a generalnie jest tak, że jak jest bezpiecznie, to i ludzie czują się bezpiecznie, a jak jest mniej bezpiecznie, to czują się mniej bezpiecznie, więc ta opinia jest ważna i dobrze byłoby ją jakoś zbadać.

Oczywiście do tego trzeba by dodać jeszcze brakującą część, czyli gdzie jeszcze są zgłaszane postulaty, jeżeli chodzi o odtworzenie bądź utworzenie posterunków Policji i jakie są tam realne możliwości, jaki jest potencjał w tych miejscach. To jest także kwestia

uzasadnienia, ale czy tam jest ten posterunek rzeczywiście priorytetowo najbardziej potrzebny, bardziej niż gdzie indziej. To jest także kwestia oceny możliwości: czy jest działka na budowę, czy może budynek jest do niewielkiej adaptacji, czy jest potrzeba, a nie ma działki i trzeba zbudować budynek, kiedy nawet nie wiadomo gdzie należy szukać miejsca. Są takie gminy, które prawie nie mają miejsca na inwestycje i jest kłopot. One chcą, ale nie mają działki, żeby ją przekazać, zwłaszcza w takim miejscu, które byłoby stosowne. Można oczywiście znaleźć jakąś działkę poza miejscowością, ale wtedy pojawia się pytanie, czy to byłoby optymalne rozwiązanie itd.

Jeśli więc chodzi o kwestię analizy posterunków Policji, to powtórzę: to co zostało osiągnięte i to co jest w uzasadnionych potrzebach oceniane jako dalszy ciąg tego procesu. Nie chce mi się wierzyć w to, że ten proces został zupełnie wyczerpany. 400 posterunków zamkniętych, nawet więcej niż 400, a 132 odtworzone i nie sądzę, żeby to było zadowalające. Wydaje mi się, że ten proces powinien trwać, zapewne jest takie oczekiwanie i zapewne są takie postulaty, tylko trzeba to zinwentaryzować. Prosiłbym tylko o zrobienie tego w układzie wojewódzkim, bo w rozmowach z parlamentarzystami, którzy reprezentują poszczególne okręgi wyborcze, będzie łatwiej o tym rozmawiać.

Sprzęt transportowy. Tutaj też pani dyrektor świetnie poruszyła ten wątek. Właśnie – pan komendant powiedział, że 25% sprzętu transportowego, rozumiem, że w Policji, czy to we wszystkich służbach, bo czasem pan używał ogólniejszego sformułowania. W Policji, tak?

Zastępca komendanta głównego Policji nadinspektor Paweł Dobrodziej:

Tak.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Te 25% sprzętu transportowego zostało wymienione na nowy. Dobrze, ale jeśli chodzi o dalsze potrzeby, żebyśmy mogli przekonać Sejm, że trzeba kontynuować w tym trzecim kroku modernizacyjnym z większymi nakładami te działania, to trzeba by pokazać, jaki jest wiek tego pozostałego sprzętu, który wymagałby wymiany. Życie się toczy, sprzęt się starzeje. To co wymieniliśmy to dobrze, tylko ten sprzęt też się będzie starzał, bo czas biegnie, a zwłaszcza ten, który nie został wymieniony. Jest sprzęt nowszy i starszy i gdyby zaplanować, przyjmując jakieś parametry, pani przywołała choćby 300 tys. kilometrów i 10 lat – nie wiem czy akurat tak, ale to jest jakiś miernik i można nad tym dyskutować czy ma być tyle, czy nie tyle. Chodzi o to, żeby założyć jakiś racjonalny miernik i pokazać, że w związku z tym w kolejnych latach, na przykład czterech, należałoby wymienić, załóżmy, że ten program znowu byłby czteroletni, należałoby wymienić tyle i tyle tego sprzętu na taką mniej więcej kwotę, a potem w dalszych latach kolejne partie. To byłby istotny argument, jeśli moglibyśmy o tym tak rozmawiać.

To samo dotyczy właściwie wszystkich kategorii spraw, na które zostały przeznaczone środki w ramach minionego programu modernizacji. Nie chciałbym dzisiaj zaczynać tematu wynagrodzeń i uposażeń, bo wymagałoby to odrębnego potraktowania i poproszę państwa, żebyśmy się na ten temat spotkali, również z udziałem związków zawodowych, bo trzeba porozmawiać w szerszym gronie i z różnych punktów widzenia te sprawy oceniać. Gdybyśmy też przywołali nie tylko z programu modernizacji, ale też to co wynika ze zmiany ustawy o Policji, czyli dodatki dla dłużej służących w służbach, ten motywacyjny, który przed odejściem na emeryturę czy raczej nieodejściem na emeryturę… Moim zdaniem wyjdzie z tego ciekawa analiza i trzeba będzie ją zrobić. To jakby nie modernizacja, tylko oddzielna rzecz, ale ważna.

Dyrektor Departamentu Budżetu MSWiA Władysław Budzeń:

To wynika z porozumienia, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Ja wiem, to wynika z porozumienia, potem była ustawa. Ciekawi jesteśmy z rozmów z posłami, ja sam jestem ciekawy, jakie to w ogóle daje efekty. Będziemy o tym chcieli porozmawiać.

Jeszcze sprawy sprzętu transportowego. Zakupiliśmy te śmigłowce, bardzo potrzebne. Był plan rozwijania tych zakupów, choćby Blackhawków, prawda? Jak te potrzeby pań-

stwo oceniacie jako resort, obecne kierownictwo resortu i Policji? To jest drogi sprzęt, ale wydaje się, że poprzestanie na zakupie tych dwóch Blackhawków…

Zastępca komendanta głównego Policji nadinspektor Paweł Dobrodziej:

Trzech, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Przepraszam, trzech. To chyba nie byłoby zadowalające, mimo wszystko, bo potrzeb jest dużo, a widać jakie są zagrożenia, jakie się ujawniają zagrożenia i do czego ten sprzęt jest potrzebny.

Z mniejszych spraw, jeśli chodzi o kwoty, to są kamerki nasobne. To istotny program, jeżeli chodzi o transparentność działań Policji i transparentność zachowań obywateli w sytuacjach kontrowersyjnych. Prosiłbym o informację, jak ten program pilotażowy się rozwinął potem w dalszych zakupach i jakie są tutaj plany i potrzeby, liczbowe i kwotowe i czy ten program się sprawdza w dalszym ciągu, bo on się wyśmienicie sprawdzał na poziomie pilotażu, co dobrze pamiętam. Może nie wyśmienicie, powiedzmy, że sprawdzał się dobrze, bo zawsze są jakieś zastrzeżenia, ale generalnie sprawdzał się bardzo pozytywnie. Co z tym dalej, bo pojawiają się kolejne wydarzenia w Policji, śledzimy to wszystko i czy ten sprzęt, te kamerki nasobne są pomocne i na ile, żeby kwestie kontrowersyjne oceniać, rozstrzygać zarówno w ocenie służbowej, jak i ewentualnie w procesach karnych, sądowych, gdyby do nich dochodziło. Oby nie dochodziło.

Proszę państwa, to samo można odnosić do uzbrojenia, jego wymiany i unowocześnienia, nie wchodząc już w szczegóły, jaki typ tego uzbrojenia jest kupowany i na ile on się sprawdza. Też były dyskusje na ten temat, ale to nie na dzisiaj. Generalnie chodzi o to, aby analizując skutki zdiagnozować dalsze potrzeby i jeżeli dojdziemy do wniosku, że one są do spełnienia w ramach corocznych budżetów i niepotrzebne są dodatkowe środki, żeby podnosić bezpieczeństwo na wyższy poziom, to tak uznamy, ale jeżeli – mówię teoretycznie, bo tak na pewno nie uznamy, ale to jest jedna z możliwości, jeśli jednak uznamy, że trzeba zaangażować dodatkowe środki budżetu państwa, a więc środki podatników, w znowu jakiejś istotnej wielkości, to musimy wiedzieć, dlaczego i co chcemy osiągnąć na bazie tego, co już zostało osiągnięte.

Myślę, że to nie są trudne prośby, te które formułuję do państwa, żeby dać nam te dane. One pozwolą nam na oszacowanie tego, co osiągnęliśmy i tego, co dalej.

Posłowie powychodzili, ja się rozgadałem. Może państwo coś jeszcze powiecie? Proszę się jakoś odnieść do tego co zaproponowałem. Panie dyrektorze, panie komendancie, drugi panie dyrektorze, bo pan dyrektor Departamentu Porządku Publicznego jest jakby konsumentem tego w takim sensie, że jak pan dyr. Budzeń ze służbami przygotują, przeprowadzą i sfinansują tego typu działania, to pan dyrektor Departamentu Porządku Publicznego ma potem lepsze efekty, prawda? W tym właśnie jest cała rzecz. Panie dyrektorze, bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Budżetu MSWiA Władysław Budzeń:

Panie przewodniczący, trafił pan z dwoma zagadnieniami w dziesiątkę.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Myślę, że nie tylko z dwoma.

Dyrektor Departamentu Budżetu MSWiA Władysław Budzeń:

Ja mówię z punktu widzenia finansowego, panie ministrze. Po pierwsze, w nawiązaniu do wystąpienia pani dyr. Borowik chciałem powiedzieć, że część z tych inwestycji, które nie zostały zakończone w czasie trwania programu, a zostały rozpoczęte w czasie programu, czy to z uwagi na przedłużony czas realizacji, czy to z uwagi na brak środków na dokończenie tych inwestycji, tutaj kierownictwo zarówno ministerstwa, jak i Policji podeszło do tego solidnie i miała miejsce dosyć trudna dyskusja z Ministerstwem Finansów, jak była nowelizowana ubiegłoroczna ustawa budżetowa. W odniesieniu do Policji chciałem powiedzieć, że tytułem uzupełnienia w tzw. wydatkach niewygasających, które mogą być realizowane do 30 listopada tego roku, one zostały ujęte w budżecie roku ubiegłego, ale mogą być realizowane, Policja łącznie, panie przewodniczący, ujęła w tych wydatkach niewygasających 1 072 000 tys. zł. Z tego wydatki majątkowe to jest 1 000 000 tys. zł, a z tej kwoty na inwestycje budowlane jest prze-

znaczonych 611 000 tys. zł. To jest więc dodatkowych 611 000 tys. zł, które mogą być przeznaczone, które są już przeznaczane w roku bieżącym na dokończenie inwestycji budowlanych. Z tych 611 000 tys. zł tylko na program modernizacji jest przeznaczonych 30 000 tys. zł, czyli de facto 580 000 tys. zł to są środki na dokończenie inwestycji poza modernizacją, tzn. tych, które powinny być realizowane, a nie zostały zrealizowane w roku 2020. Tak więc w tym zakresie sytuacja jest bardzo dobra, tak mi się wydaje, dlatego że te dodatkowe 580 000 tys. zł pozwoli Policji do 30 listopada b.r. na dokończenie tych przynajmniej najbardziej potrzebnych czy tez niezbędnych inwestycji.

Również w zakresie wydatków na zakupy sprzętu i wyposażenia, m.in. na środki transportowe, w wydatkach niewygasających jest prawie 390 000 tys. zł. Z tego 130 000 tys. zł to wydatki, które dotyczą modernizacji, czyli ta różnica między 390 a 130 to są też dodatkowe zakupy m.in. środków transportu, które mogą być dokonane w tym roku.

Jeżeli mogę, panie przewodniczący, to tutaj dwa zdania oceny. Sytuacja w tym zakresie wydaje się być bardzo dobra, dlatego że dzięki temu zastrzykowi dodatkowych środków jest możliwość, żeby to wszystko zrealizować, co jest niezbędne i to co pan przewodniczący mówił, natomiast zostają jeszcze ewentualnie te inwestycje i zakupy środków transportowych, które nie mogą zostać zrealizowane z uwagi bądź to znowu na upływ czasu czy na brak pieniędzy. Przy dokonywaniu oceny dobrze byłoby uwzględniać również te wydatki roku 2021, czyli roku już po zakończeniu modernizacji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Świetnie, panie dyrektorze, bardzo się z tego cieszymy. W tej informacji, o którą prosiłem, trzeba to oczywiście uwzględnić. My mówimy bowiem o programie modernizacji i o efektach, ale tak naprawdę i dla służb, a zwłaszcza dla obywateli, ale dla służb też, dla nas wszystkich nie ma większego znaczenia, z jakiego pudełka wzięliśmy pieniądze. Ważne jest to, że one zostały przyznane i że mogliśmy je na dany cel efektywnie, racjonalnie wykorzystać. Oczywiście, że tak, bo mamy przecież różne źródła finansowania i różne także części budżetowe, nie w części klasyfikacji budżetowej, ale mamy program modernizacji, mamy środki pozamodernizacyjne, bieżące, nawet jeśli przeznaczone na inwestycje to są to środki coroczne – tak je nazywam w uproszczeniu, czy właśnie tego typu środki, które zostały przyznane jako te spoza budżetu resortu, jak rozumiemy, na służby resortu jako środki niewygasające z 2020 r. w roku 2021. Jeszcze raz powtórzę, nie ma znaczenia, skąd te środki pochodziły, ważne, że przyniosły efekty. My, oceniając program modernizacji, trochę to jednak wyodrębniamy, chcąc popatrzeć w przyszłość, czy też nie powinniśmy przygotować czegoś, co będzie kontynuacją. Oczywiście proszę uwzględnić 2021 r. jako dalszy ciąg tego, co było realizowane ze środków modernizacyjnych.

Czy pan dyrektor chciałby zabrać głos? Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Porządku Publicznego MSWiA Mariusz Cichomski:

Panie przewodniczący, w kontekście posterunków, które pan poruszył i też w kontekście 2021 r. te liczby, o których powiedział pan komendant z punktu widzenia odtwarzania czy tworzenia, w zależności od tego, z jakiego rodzaju inwestycją mamy do czynienia, to jest 132 i to rzecz jasna jest bariera przyjęta na koniec 2020 r. Natomiast w 2021 r. mamy otworzonych dodatkowo 8 posterunków, w tej chwili, na ten moment. W planach jest 12. Wszystko oczywiście zależy od możliwości inwestycyjnych, ale proces postępuje pomimo tego, że program się skończył w tym sensie, o którym pan dyrektor mówił. To jest jeden z tych elementów, które traktujemy priorytetowo przy pracach, jakie prowadzimy obecnie na rzecz przyszłego programu, jako że to jest kluczem z punktu widzenia inwestycyjnego i strukturalnego, bo tak naprawdę to o tym trzeba mówić w przypadku tworzenia posterunków.

Druga kwestia to kwestia kamerek i tutaj dwa aspekty. Po pierwsze, też jest to liczone w naszych działaniach analitycznych na rzecz przyszłego programu rozwoju jako jeden z elementów bezwzględnie koniecznych z punktu widzenia zwiększenia dostępności i wykorzystywania przez funkcjonariuszy w trakcie codziennych działań. Natomiast to, co trzeba podkreślić z punktu widzenia chociażby samego prowadzenia interwencji, bo przecież przepisy, które były tworzone pod kątem kamerek nasobnych, zdefiniowały samą interwencję na potrzeby czynności i stworzyły nowe możliwości w tym zakresie

z punktu widzenia formalno-prawnego. Jest to niewątpliwie bardzo cenny materiał dowodowy na etapie prowadzenia postępowań i to niekoniecznie tylko postępowań dyscyplinarnych, ale również tych poważnych, prowadzonych przez prokuratury przy analizie różnego rodzaju zabezpieczeń imprez czy innych wydarzeń, o których wielokrotnie była mowa czy to na poziomie medialnym, czy na poziomie trudu zabezpieczenia realizowanego przez funkcjonariuszy Policji. Możemy więc powiedzieć, że z punktu widzenia praktycznego jest to bezwzględnie potrzebne.

Nie mam świeżych danych, natomiast z pierwszych okresów, bazując na informacjach przekazywanych przez Policję, trzeba przyznać, że w przypadku interwencji zdecydowanie spadła liczba skarg na działanie policjantów i to jest chyba tym czymś, co jest bardzo wymierne z punktu widzenia tego, z czym spotykają się już bezpośrednio policjanci wykonujący działania na ulicy i podejmujący swoje działania często w bardzo gorących momentach, gdzie emocje z tych czy innych powodów są wyzwolone.

Jeśli chodzi o świadczenie motywacyjne, to szczegółowe badania i sprawdzenia prowadził tutaj Departament Budżetu wspólnie z ZER, natomiast z punktu widzenia prostej obserwacji procesu odchodzenia funkcjonariuszy rok do roku, szczególnie właśnie na przykładzie Policji, bo tam jest to najbardziej widoczne, te newralgiczne miesiące, gdzie zawsze mamy do czynienia z największą grupą odejść – luty, marzec – ze względu na konstrukcję systemu zaopatrzeniowego, powiedzmy w ten sposób, było radyklanie mniej proporcjonalnie odejść po stronie Policji niż mieliśmy ich w latach wcześniejszych. Myślę, że to jest bardzo dobrze widoczne, przynajmniej w tej krótkiej perspektywie, bo o długich trendach to będziemy mogli pewnie mówić dopiero za parę lat. Instrument motywacyjny, ten przelicznik, ta zachęta się sprawdza. Mówimy tutaj o Policji, ale podkreślę, że najbardziej jest to widoczne porównując dane za cztery służby właśnie na przykładzie Policji.

I jeszcze jedna rzecz, która z punktu widzenia inwestycyjnego może się nie przewinęła, ale która też jest istotna. Nie mówiliśmy jeszcze o rozwoju Policji w zakresie zwalczania przestępstw z wykorzystaniem nowych technologii. Ten element to jest też ten, który zakładamy jako bardzo mocno przeznaczony do rozwoju ale, może niekoniecznie w programie rozwoju, ale w oparciu o oddzielne środki, które przewidujemy na ten cel w ramach oddzielnej inicjatywy ustawodawczej związanej z powołaniem Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości. Tam mają być nakłady w związku z planowanym rozszerzeniem etatowym Policji, już abstrahując od kwestii naboru, bo tam są inne zasady i to rzecz do innej dyskusji na przyszłość, ale również z punktu widzenia inwestycyjnego w zakresie sprzętu i miejsca, żeby można było wykonywać zadania związane ze zwalczaniem przestępczości w cyberprzestrzeni. Dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Dziękuję bardzo tworzony jest też szósty rodzaj Sił Zbrojnych w wojsku – Wojska Cybernetyczne, będziemy mieli też Policję cybernetyczną. Dobrze, bo niewątpliwie taki jest wymóg czasu.

Proszę państwa, w jakim czasie moglibyście się zobowiązać do przygotowania tych materiałów, o które prosiłem? Panie dyrektorze, znając pana realizm wiem, że zakreśli pan sobie krótki czas.

Dyrektor Departamentu Budżetu MSWiA Władysław Budzeń:

Nie ukrywam, że teraz mamy dosyć ciężki czas, przynajmniej do września, bo jest projekt budżetu na rok przyszły.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Dobrze. Teraz zechcemy przyjrzeć się efektom programu modernizacji w kolejnych służbach, czyli w Straży Granicznej, Straży Pożarnej i w SOP. To może do końca września tego roku?

Dyrektor Departamentu Budżetu MSWiA Władysław Budzeń:

Jakby można było, to do pierwszej dekady października tego roku.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Bardzo proszę, do 10 października b.r.

Dyrektor Departamentu Budżetu MSWiA Władysław Budzeń:

Końcówka września jest u nas gorąca.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Tak będziemy zatem też kształtować plany pracy podkomisji. A zatem do 10 października b.r., żeby nie było to w pośpiechu, chodzi nam o rzetelny materiał, ale nie chcemy też państwa zarzucać zadaniami, które utrudnią realizację innych zadań. Dalecy jesteśmy od tego, a ja wiem, ile pracy jest w resorcie, w służbach i w Policji. Umawiamy się na termin do 10 października b.r.

Jeżeli nie ma innych głosów, to bardzo dziękuję państwu za udział w posiedzeniu i za przedstawione informacje. Z góry jeszcze zapowiadam, panie dyrektorze, że teraz będziemy chcieli się zająć Strażą Graniczną, zgodnie z planem pracy podkomisji, bo on został już przyjęty, tak że będziemy go konsekwentnie realizować, ale to będzie chyba na początku września.

Dziękuję bardzo, zamykam posiedzenie podkomisji.